Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimit!

Birourile de anunciuri:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu in Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, I. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; in Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seria garmondu pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. seu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 98. Braşovŭ, Mercurĭ, 4 (16) Maiu 1888.

Braşovŭ, 3 Maiu st. v. 1888.

Astăḑĭ serbămŭ amintirea memorabilei adunărĭ naţionale dela 3 (15) Maiu 1848.

Amŭ ḑisŭ întotdéuna, că putemŭ fi mândri de marea victoriă morală, ce a dobêndit'o atuncĭ spiritulŭ nostru naţionalŭ.

Acesta a fostŭ spiritulŭ timpului.

Şi pentru ca sĕ'lŭ scimŭ apreţia în deplina sa valóre vomŭ recapitula ceea ce amŭ scrisŭ înainte cu câţiva anĭ despre puternicul spiritŭ, care a mutatŭ brânca ceasornicului desvoltării nóstre naţionale românescĭ cu-o sută de anĭ înainte.

Spiritulŭ timpului a grăitŭ în marea adunare naţională de pe Câmpulŭ Libertăţii la 3 (15) Maiu 1848. Acestŭ spiritŭ a deşteptatŭ cu puternica-i voce şi pe Românŭ din somnulŭ celŭ de mórte, elŭ a aprinsŭ făclia libertăţii şi a renascerei naţionale în calea lui.

Eroii libertăţii române au ţinutŭ susŭ făclia, ce a luminatŭ în acea mare ḑi pentru poporulŭ romănŭ, dér nu ei au aprins'o, ci acea mare putere despre care ḑice Kossuth, că este productulŭ necesităţilorŭ şi alŭ faptelorŭ ce se grămădescŭ una peste alta în cursulŭ veacurilorŭ.

Câte pĕcate, câte nedreptăţĭ, câte prigonirĭ, câte batjocurĭ şi umilirĭ, câtă urgiă nu s'au fostŭ grămăditŭ la 1848!

Şi totuşĭ ce mĕréţă priveliscе a oferitŭ adunarea românéscă dela 3 (15) Maiu. Ce însufleţire, curată, nobilă şi mărinimósă a domnitŭ într'ênsa!

În loculŭ de a se gândi la rĕsbunare pentru impilările seculare poporulŭ românŭ adunatŭ pe Câmpulŭ libertăţii a întîmpinatŭ pe asupritorii sĕi cu iertare şi le-a întinsŭ mâna spre împăcare; elŭ a declaratŭ înaintea ţĕrii şi a lumei, că voiesce sĕ trăiéscă în pace şi în bună înţelegere cu popórele conlocuitóre, că recunósce şi că va respecta în vecĭ drepturile lor şi ceea ce pretinde pentru sine, uitândŭ negrulŭ trecutŭ, este sĕ i se recunóscă şi sĕ i se respecteze drepturile, ce i se cuvinŭ, în aceaşĭ mĕsurŭ ca şi celorlalţĭ.

Intr'adevĕrŭ la 3 (15) Maiu a grăitŭ pe câmpulŭ Blaşului spiritulŭ timpului neturburatŭ de patimă, acelŭ grandiosŭ spiritŭ, care prepară cu magică putere înfrăţirea popórelorŭ prin cultură şi libertate, spiritulŭ dreptăţii şi alŭ progresului omenirei. La 3 (15) Maiu 1848 Românii n'au reclamatŭ libertatea numai pentru ei, ci au reclamat'o pentru ţéră, pentru tóte popórele ei, au pretinsŭ pentru toţĭ dreptate şi numai dreptate, fără de care nu póte fi progresŭ adevĕratŭ şi nu póte înflori nicĭ o ţéră din lume.

Sĕ fimŭ dér mândri de ḑiua de 3 (15) Maiu, căcĭ stégulŭ ce s'a desfăşuratŭ la 1848 pe Câmpulŭ Libertăţii e stégulŭ progresului şi alŭ civilisaţiunei, este drapelulŭ sfântŭ alŭ drepturilorŭ omenirei, alŭ aspiraţiunilorŭ ei măreţe spre cultură şi libertate, este flamura binecuvêntată a iubirei şi a bunei înţelegerĭ între popóre!

Putemŭ sĕ fimŭ mândri de adunarea naţională dela 3 (15) Maiu 1848 în deosebĭ pentru spiritulŭ de adevĕrată înfrăţire şi concordia, ce l'a propagatŭ ea între fii naţiunei române.

Amŭ trebuitŭ sĕ facemŭ în ḑilele nóstre trista esperienţă, că mulţĭ dintre noi pĕcătuescŭ greu în contra acestui spiritŭ de unire frăţéscă, căruia avemŭ sĕ-i datorimŭ tóte succesele nóstre de până acuma pe terêmulŭ progresului naţionalŭ şi fără de care amŭ fi o massă brută, bună numai de a servi ca materialŭ pentru scopurile adversarilorŭ.

Idea solidarităţii strînse dintre fii poporului nostru, este sórele, a caruia raḑele trebuie sĕ se încălḑéscă aḑĭ inima fie-cărui Românŭ. Nu certele, nu vrajba dintre fraţi ne vorŭ duce vreodată la ţîntă, ci numai legătura iubirei împrumutate dintre noi póte sĕ aducă fructele dorite. A combate pe cei ce prin purtarea şi faptele lorŭ neromânescĭ conturbă acésta sfântă armoniă dintre fraţĭ, este o datoriă naţională, a căuta însĕ cérta cu luminarea şi a produce astfelŭ neînţelegere şi turburare în sînulŭ poporului, este unŭ pĕcatŭ naţionalŭ ce nu se póte ierta.

Cu ocasiunea sĕrbătórei de aḑĭ nu putemŭ sĕ dămŭ unŭ sfatŭ mai bunŭ fraţilorŭ noştri, decâtŭ că orice pasŭ ar întreprinde ei sĕ nu uite nicĭ unŭ momentŭ că prima şi cea mai principală condiţiune a progresului nostru pe orice têrêmŭ, este păzirea cu sânţeniă a drapelului solidarităţii nóstre, este unirea şi buna înţelegere între fraţĭ!

Rusia şi România.

Organulŭ diplomaţiei rusescĭ „Nord“ din Bruxela scrie în revista politică dela 12 Maiu, că opiniunea publică în Bucurescĭ e neliniştită prin sgomotulŭ, că unele personalităţĭ ce se află la putere ar fi aderenţĭ ai unei anexărĭ a României la Austro-Ungaria, pentru ca astfelŭ sĕ formeze cu fraţii lorŭ de sânge din Bucovina şi din Ardealŭ unŭ întregŭ în monarchia habsburgică, cam ca Ungaria.

„Nord“ e de părere, că tocmai findcă a cunoscutŭ realitatea acelui sgomotŭ, în numĕrulŭ sĕu din urmă a arĕtatŭ, cum că Rusia n'ar avea nicĭ unŭ interesŭ a sdruncina tronulŭ Regelui Carolŭ, deórece acésta ar înlesni esecutarea planului României. Fóia oficială rusĕscă recunósce espresŭ, că nu e vorba de unŭ complotŭ ce se pregătesce orĭ e pe cale d'a se esecuta, ci de o doctrină şi de o tendinţă, care deocamdată aparţine numai têrêmului academicŭ. Intrégă concepţiunea e copilăréscă şi naivă; dér décă ar fi sĕ se esecute în contra oricărei probabilităţĭ, atuncĭ ea ar avé în contra ei nu numai marea maioritate în România, ci şi pe mai multe marĭ puterĭ, în primulŭ locŭ pe Rusia, care nu vré sĕ scie de o întindere a graniţelorŭ austro-ungare până a plesni şi nu va concede, ca Austro-Ungaria sĕ absórbă pe rêndŭ tóte poporaţiunile Peninsulei balcanice, ca apoi sĕ móră de-o indigestiune.

De altmintrelea atâtŭ Germanii austriacĭ câtŭ şi Ungurii se vorŭ ridica în douĕ picióre, ca sĕ-şĭ mântuiască individualităţile lorŭ naţionale de naufragiu; celorŭ dintêiu totŭ le rĕmâne a se alătura la marea Germaniă, Ungurii însĕ, ca heloţĭ etnograficĭ, suntŭ în periculŭ d'a se îneca în valurile române orĭ slave.

E de ajunsŭ, opinésă în fine „Nord“, ca sĕ fiă adusŭ la lumină acestŭ bizarŭ proiectŭ, pentru ca sĕ fiă spulberatŭ ca o beşică de săpunŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Aflămŭ că lucrarea etnografică a d-lorŭ Teofilŭ *Frâncu* şi George *Candrea*, „*Moţii*“, pe care am anunţat'o cetitorilorŭ noştri, *a fostŭ* oprită a întra în Ardealŭ.

Nu cumva fiindŭ că conţine unŭ tablou, care represintă pe Iancu călare înaintea oştirilorŭ sale. Căcĭ astfeliu e o lucrare curată etnografică literară! Adevĕrŭ a grăitŭ ministrulŭ Trefort. Nu esistă libertate spirituală la noi, [adecă în Ungaria].

* *

E transferatŭ la cererea proprie sublocotenentulŭ Ilie *Ciugudianŭ* dela regimentulŭ tirolezŭ de vênătorĭ la reg. 64 de inf.

* *

Pe teritoriulŭ comitatului *Clujiu* s'au începutŭ deja *înscrierile alegĕtorilorŭ* pentru viitórele alegerĭ de deputaţĭ dietalĭ. In scopulŭ acesta s'a alesŭ pentru fiă-care cercŭ electoralŭ câte-o comisiune constătătóre din unŭ preşedinte şi doi membri, însărcinaţĭ fiindŭ cu înscrierea alegĕtorilorŭ. Observămŭ, că în cele 9 comisiunĭ constătătóre din 27 membri, abia se află 2 Românĭ. Totodată comitetulŭ centralŭ a atrasŭ atenţiunea diferitelorŭ comisiunĭ asupra împrejurărei, că după fumurĭ numai acela póte fi ales, care este şi alegĕtorŭ. Reamintimŭ cetitorilorŭ noştri, că acestŭ comitatŭ are 240,000 de locuitorĭ dintre carĭ 9 părţĭ, va sĕ ḑică vr'o 200,000, suntŭ Românĭ, ér restulŭ Maghiarĭ, Evrei, Armenĭ etc. Alegĕtorĭ se află cu totulŭ numai vre-o 3652, dintre carĭ 1282 suntŭ nemeşĭ, va sĕ ḑică Maghiarĭ şi Maghiaronĭ, 887 aristocraţĭ, adecă éraşĭ Maghiarĭ, 326 arêndatorĭ, va sĕ ḑică Evrei şi Armenĭ, carĭ éraşĭ suntŭ „Maghiarĭ“. Peste totŭ rĕmâne numĕrulŭ de 183 alegĕtorĭ, carĭ suntŭ după censulŭ de pĕmêntŭ şi casă şi între carĭ maioritatea este a Românilorŭ. Vorŭ fi avêndŭ adecă 200,000 de Românĭ vre-o 200 de alegĕtorĭ, în timp ce pentru restulŭ locuitorilorŭ neromânĭ, de vre-o 40,000, rĕmânŭ cam peste 3000 de alegĕtorĭ.

Straşnicŭ constituţionalismŭ.

* *

Cetimŭ în „Fóia Diecesană“ din Caransebeşŭ: In congregaţiunea Comitatului Timişŭ ţinută în 8 Mai căl. n. Ilustritatea Sa d-lŭ comite supremŭ Sig. Ormos a comunicatŭ cu graiu viu mĕsurile, ce le-a luatŭ şi eventualŭ le va mai lua Consistoriulŭ diecesei Caransebeşului în calea religiósă şi morală pentru introducerea de stărĭ normale în neferícita comună Coşteiulŭ de lângă Vêrşeţŭ. Descoperirile Ilustrităţii Sale au fostŭ întêmpinate cu vii aclamărĭ din partea membrilorŭ congregaţiunei. O fóie germană din Timişóra enumĕră între mĕsurile morale luânde spre liniscirea definitivă a comunei şi „*afurisania*“, interdicţiunea bisericéscă. De o asemenea mĕsură medievală n'a fostŭ şi nu va fi nicĭ când vorba la Consistoriulŭ nostru.“

* *

Pentru înlesnirea procurărei de maşinĭ pentru economiă se împartŭ din partea comitatului Sibiiu subvenţiunĭ în sumă totală de 300 fl. v. a. tuturorŭ asociaţiunilorŭ şi reuniunilorŭ economice de pe teritoriulŭ acelui comitatŭ. Suplicile, în carĭ are a se indica feliulŭ de maşină séu maşinĭ, pentru carĭ reuniunea cere ajutorŭ, suma ajutorului, numĕrulŭ membrilorŭ reuniunii, averea în banĭ, precum şi scopurile şi întreprinderile în parte ajunse séu ce le are în vedere reuniunea, şi ordinaţiunea ministerială, prin care s'au aprobatŭ statutele reuniunii sĕ se adreseze comisiunei economice a acelui comitatŭ până la 20 Iuliu n. 1888. Reuniunile agricole, carĭ cerŭ ajutorŭ, au a aclude şi statutele lor în unŭ esemplarŭ.

* *

În adunarea comitetului administrativŭ a comitatului *Mureşŭ-Turda*, ţinută la 8 Maiu n. c., s'a respinsŭ recursulŭ de nulitate alŭ locuitorilorŭ din comuna Săbadulŭ de Câmpiă contra alegerei de primarŭ a evreului Izsak Samuel. Ca motivŭ alŭ cererei de nulitate se ḑice că s'a adusŭ împrejurarea, că fiindŭ comuna Săbadŭ curatŭ românéscă, nu póte suferi ca primarulŭ ei sĕ fiă unŭ Evreu.

Se putea altfelŭ în acestŭ timpŭ de constituţionalismŭ jidano-ungurescŭ?

* *

„Pester Lloyd“ scrie: „*Multora dintre Ceangăii repatriaţĭ nu le place Canaanulă ungurescŭ.* Ei emigrézǎ în cete din ţéra făgăduinţei, în care i-au adusŭ, éraşĭ îndĕrĕtŭ la óiele de carne — nu, la masa de postŭ a Bucovinei, căcĭ ei îşĭ închipuescŭ celŭ puţinŭ, că acolo li-a mersŭ mai bine. Aşa a fostŭ vĕḑută în Seghedinŭ o astfelŭ de grupă de Ceangăi, carĭ reemigrézǎ. Unŭ bărbatŭ înaltŭ şi voinicŭ, anume Neculae Czorbanŭ, conducea pe bieţii ómenĭ, carĭ cerşiau pe unde ajungeau. Conducĕtorulŭ lorŭ istorisea fiecăruia, că colonia lorŭ de până acum Szekelykeve, a fostŭ distrusă de potopŭ şi acum suntŭ nevoiţĭ sĕ se'ntórcă în patria lorŭ de mai nainte.“

Décă sĕrmanii Ceangăi preferă „masa de postŭ“ a Bucovinei, în loculŭ „Canaanului ungurescŭ“, cum ḑice fóia jidovéscă, îşĭ póte 'nchipui omulŭ ce miseriă au adusŭ aceştĭ nenorociţĭ în Ungaria.

Unŭ rĕspunsŭ ḑiarului „Kolozsvar“.

De pe malulŭ Visei, 12 Maiu 1888.

Cei, carĭ şi aḑĭ simtŭ fericirea şi mângâierea lorŭ sufletéscă în a'şĭ căuta hrană pentru inimă şi sufletŭ în legile „compilatae şi approbatae“, despre carĭ ḑice Românulŭ: „compilata a spênḑuratŭ pe tata“, nu vorŭ scrie nicĭ-odată despre preoţii românĭ, despre clerulŭ românŭ, despre biserica română şi instituţiunile ei altfelŭ ca „Kolozsvar“. Celŭ ce a avutŭ pacienţă dintre preoţii românĭ a percurge articulii din „Kolozsvar“, referitorĭ la preoţii românĭ, orĭ câtŭ de puţinŭ ar cunósce trecutulŭ tristŭ alŭ legilorŭ verböcziane, acela îndată a

putută vedé, „cum respiră în tótă splendórea „cultura“ inimei și a spiritului ce și-a dobândit'o autorulŭ articulilorŭ, cetindŭ acele nefericite legĭ și gândindu-se la modulŭ cum s'ar puté readuce în viéță. Ḑĕu „Kolozsvar“ nu e de invidiată pentru cultura și civilisațiunea lui, ci de compătimită. Inimĭ române, ca sĕ priméscă acéstă cultură, n'are la ce căuta, dimpotrivă ne va fi mai ușorŭ a dovedi stările semi-barbare în carĭ ne țină și aḑĭ și pe carĭ voescŭ sĕ ni-le impună și pe viitorŭ.

Décă pentru cei dela „Kolozsvar“ Verböczi a ajunsŭ a fi „Acathistulŭ“, cartea de rugăciune, atuncĭ eu unulŭ ferbinte dorescŭ ḑiariștilorŭ românĭ, ca bunulŭ Dumneḑeu sĕ-i feréscă de așa ceva.

Pentru ce suntŭ preoții românĭ „inculțĭ, semi-barbarĭ, agitatorĭ“? Pentru-că nu suntŭ aderenții ideilorŭ șoviniste și kulturegyletiste maghiare, pentru-că nu se îmbracă în atila, nu pórtă cisme cu pintenĭ și ciardașkalap, pentru că își iubescŭ limba maternă, țină și păstréză cu sânțenia credința și obiceiurile strămoșescĭ, pentru-că preferă cultura română celei maghiare, pentru-că își iubescŭ poporulŭ și lucră din rĕsputerĭ la deșteptarea și cultivarea lui. Sĕ ne închipuimŭ unŭ momentŭ pe unŭ preotŭ românŭ în mijloculŭ poporenilorŭ sĕi îmbrăcatŭ în costumulŭ naționalŭ ungurescŭ vorbindŭ ungurescе, óre înfățișarea lui ce i-ar puté revoca poporului în minte? Pe unŭ cutare séu cutare „domnŭ“ diregĕtorŭ din timpulŭ trecutŭ, despre care, décă ai auḑi povestindu-se cele ce le-au suferitŭ bĕtrânii séu părinții noștri, ai fi doritŭ ca mai bine sĕ te înghiță pămĕntulŭ de viu, decâtŭ sĕ ajungĭ în astfelŭ de posițiă, séu asemĕnare.

Datorința morală le impune preoțilorŭ a protesta din tóte puterile contra calumniilorŭ și în numele clerului tênĕrŭ, chiămatŭ a îmbrățișa statulŭ sântŭ alŭ preoției, căcĭ clerulŭ românŭ posede aḑĭ o cultură, ca orĭcare altŭ clerŭ din patriă.

Pe „Kolozsvar“ ilŭ mai dóre și împrejurarea, că preotulŭ românŭ își petrece viéța sa în mijloculŭ poporului luândŭ parte la tóte suferințele și bucuriile sale; ilŭ ninge, plouă, bate vênturĭ recĭ, sufere înghețurĭ și căldură, fóme și sete, ca și unŭ plugarŭ de rêndŭ, și rĕsplata sarcinelorŭ și suferințelorŭ comune este prelinișitirea consciinței sale, alipirea poporului de preotulŭ sĕu, armonia deplină. Precum în cele sufletescĭ preotulŭ vine a-lŭ mângâia pe celŭ ce sufere, tocmai așa și în cele economice preotulŭ îi dă esemplu, ca sĕ-șĭ câștige pânea de tóte ḑilele în modŭ cinstitŭ prin munca onestă. Sĕ se rușineḑe dér preotulŭ românŭ de acéstă ocupațiune, când vede și simte, că e vorba de bunăstarea poporului, ca sĕ se pótă susținé, ca sĕ facă față dărilorŭ celorŭ marĭ și altorŭ greutățĭ publice ne mai suportabile, fără ca elŭ sĕ fiă rebonificatŭ pe vre-o cale?

Chiar și în cele justițiare și administrative preotulŭ i vine poporului în ajutorŭ. Se amintescŭ lui „Kolozsvár“ unŭ casŭ, ca sĕ se convingă și sĕ védă că pretinsa *„egală îndreptățire“* a poporului românŭ e *unŭ neadevĕrŭ, o minciună gólă* și că poporulŭ o vede elŭ însușĭ cu ochii. Unŭ economŭ a avutŭ sĕ fiă esecutatŭ, dér i se pune condițiunea ca sĕ depună jurămĕntŭ, la casŭ când se scie nedreptŭ în timpulŭ determinatŭ. *Tóte hârtiele i se trimitŭ în limba maghiară.* Acéstă limbă respectivulŭ *nu-o cunósce. Cine sĕ-i spună ce este scrisŭ?* Se alerge acum din comună în comună pănă ce va afla unŭ sufletŭ maghiarŭ, care sĕ i-o tâlmăcéscă, séu se mérgă la unŭ advocatŭ și apoi de unde sĕ-i plătéscă? Trece timpulŭ recursului pentru depunerea jurămĕntului și numai după aceea află omulŭ nostru cuprinsulŭ hârtiilorŭ. Ce se întêmplă acum? Doi preoțĭ depunŭ jurămĕntulŭ, că respectivulŭ economŭ nu cunósce limba maghiară și 'lŭ scapă astfelŭ cu greu pe bietulŭ omŭ de esecuțiune.

Cine agitéză dér „Kolozsvare“? Cine împle inima poporului de amărăciune, nemulțămire și mâhnire? Cine-i causéză spese zadarnice?

Sistemulŭ de guvernare, care așa scie mulțumi interesele celorŭ 3 milióne de Românĭ dreptĭ și lealĭ cetățenĭ!

Câte nu se întêmplă de acestea cu bietulŭ poporŭ! Cine agitéză dér „Kolozsvare“? Preotulŭ? Cine i sdruncină sănĕtatea? Biserica cu posturile?

Nu, domnule, sĕrăcia și miseria la care e redusŭ!

Cine'lŭ face de 'șĭ părăsesce vatra părintéscă? Postulŭ?

Bancheturile domnescĭ, dările cele marĭ, greutățile ne mai suportabilĭ, pe carĭ de ar posti anulŭ întregŭ nu mai are de unde le plăti!

....Pe lângă suferințele comune mai e și raportulŭ de consangenitate și afinitate între preotŭ și poporenii sĕi. Cui îi vorŭ spune poporenii nĕcasurile și schingiuirile lorŭ? De sigurŭ nu lui „Kolozsvar,“ ci aceluia, pe care ilŭ dóre care'i doresce binele din sufletŭ curatŭ. Ér pe aceștia de ar ține bancheturile Kulturegyletistice cu miile de anĭ nu-i vei maghiarisa, nu pentrucă nu e firea și inima Românului pentru așa ceva aplicată.

Fii încredințatŭ „Kolozsvare“ că prin articulĭ ca cei scrișĭ la adresa preoțilorŭ românĭ, nicĭ odată nu-'lŭ vei separa pe preotŭ de conaționalii sĕi, și nicĭ pe aceștia de preotulŭ lorŭ, ci vei esopera alipirea și mai mare a poporului de preotulŭ sĕu, în sufletulŭ căruia mereu rĕsună și trebue sĕ rĕsune cuvintele profetului: frânge celui flămândŭ pânea ta, și pe cei sĕracĭ fără casă bagă-i în casa ta; de veḑĭ pe celŭ golŭ îmbracă-'lŭ și nu trece cu vederea pe cei ce suntŭ din sînulŭ poporului tĕu!

Unŭ candidatŭ de preoțiă.

Din representanța comunală.

Mercurĭ în sĕptĕmâna trecută representanța orășenéscă a ținută ședință. Intre alte comunicărĭ amintimŭ aceea, că conclusulŭ representanței prin care se refusă redactorului foii unguréscĭ din locŭ Josef Szterenyi (Stern) d'a fi admisŭ ca cetățénŭ alŭ comunei Brașovŭ din causă că nu are îndestulitóre mijlóce de subsistență, a fostŭ aprobatŭ de ministerulŭ de interne.

Iosef Filtsch interpeléză pe președintele asupra stadiului în care se atlă esecutarea nouĕlorŭ numirĭ ale stradelorŭ. — Președintele rĕspunde, că comisiunea alésă pentru stabilirea numelorŭ românescĭ și unguréscĭ 'șĭ-a terminatŭ de curêndŭ lucrările și pașii ulteriorĭ suntŭ în cursŭ.

Ionŭ Lengĕrŭ interpeléză pe președintele asupra stadiului în care se află afacerea hotărîtei mutărĭ a „monumentului barteșianŭ“ din piéță. — Președintele ḑice că va rĕspunde în viitórea ședință cu actele în mână.

Karl Fabrițius interpeléză pe președintele, décă adevĕrată e scirea, că ministerulŭ a datŭ spitalului civilŭ de aci dreptulŭ publicității și décă adevĕratŭ e, facutu'au pașii necesarĭ ca la 1 Iulie sĕ între în vigóre statutulŭ. — Președintele rĕspunde, că scirea e adevĕrată și că afacerea se va aduce la timpŭ înaintea representanței.

In afacerea construirei căii ferate Zêrnescĭ-Brașovŭ-Sepsi-Sângeorgiu, Magistratulŭ propune: 1. Representanța sĕ se declare învoită cu modificarea traseului (ca adecă sĕ nu trécăi pe la Dêrste și Prejmer, ci directŭ spre Sepsi-Sângeorgiu pe la Hermanŭ, rĕmânêndŭ ca pe la Dêrste și până la Têrlungenĭ sĕ se construéscă tramvaiu cu vaporŭ); 2. Pentru acoperirea sumei de 80,000 fl. semnată pentru acțiile de capitalŭ sĕ se facă unŭ împrumutŭ; 3. Sĕ se priméscă oferta băncii comerciale din Pesta (d'a da banĭ cu $4\frac{1}{2}\%$ și d'a emite obligațiunile cu cursulŭ de 96 fl.)

Comisiunea permanentă susține propunerea magistratului cu modificarea, ca magistratulŭ sĕ fiă avisatŭ și împuternicitŭ a face împrumutulŭ în condițiunĭ celŭ puținŭ așa de favorabile cum s'au pusŭ de banca comercială, orĭ dela acesta orĭ dela altă bancă. — Acéstă propunere s'a primitŭ.

Propunerea d'a se procura o cumpănă centimală pentru têrgulŭ de vite, în prețŭ de 700 fl. (cu cheltuelile de așeḑare 973 fl. 56 cr.) și magistratulŭ d'a veni c'unŭ proiectŭ spre a se lua o taxă pentru folosirea cumpenei se primesce.

Propunerea d'a se procura unŭ aparatŭ desinfectatorŭ se primesce, permițêndu-se și particularilorŭ d'a se folosi de elŭ, cei sĕracĭ fără plată, cei cu mijlóce plătindŭ o taxă după deciderea magistratului.

La propunerea lui Iosif Pușcarŭ, s'a amânatŭ ședința cu considerare la sĕrbătorile Pascilorŭ românescĭ.

Literatură.

A apărutŭ de sub presă o nouă edițiune a scrierei D-lui Colonelŭ în reserva armatei române *T. C. Văcărescu* intitulată: **Luptele Româniloru în resbelulŭ din 1877—78.**

Acéstă însemnată operă, care s'a tradusŭ și în limbĭ streine, a avutŭ primirea cea mai distinsă în cercurile militare și literare. Academia Română a premiat'o cu premiulŭ „Heliade Rădulescu“ și prima edițiune a fostŭ în curêndŭ petrecută. Editorii F. Göbl fii, tipografĭ în Bucurescĭ, dorindŭ a face acéstă importantă scriere câtŭ mai multŭ accesibilă tuturorŭ, au intreprinsŭ o nouă edițiune populară în formatulŭ edițiunei academice a Istoriei lui Mihaiu Vitézulŭ de N. Bălcescu; ér costulŭ ambelorŭ volume ale scrierei D-lui Colonelŭ T. C. Văcărescu, într'unite într'unŭ singurŭ volumŭ cu portretulŭ Comandantului supremŭ alŭ oștirilorŭ românescĭ, M. S. Regelui, și cu planurile Bulgariei rĕsăritene, ale posițiunilorŭ Plevnei, Vidinului și Calafatului, costă numai 4 lei [2 fl.] plus porto 50 banĭ. Acéstă nouă edițiune este însoțită și de unŭ Indice în care se menționéză faptele la carĭ au luatŭ parte fiecare regimentŭ, astfelŭ că póte servi la istoriculŭ corpurilorŭ armatei române, și cuprinde numele tuturorŭ D-lorŭ oficerĭ, carĭ s'au distinsŭ, carĭ au fostŭ rănițĭ și au căḑutŭ pe câmpulŭ de onóre.

Industria de casă.

(Urmare.)

II. Partea economică.

a) Percepțiunĭ.

Pentru acoperirea cheltuielelorŭ împreunate cu aceste cursurĭ am primitŭ dela On. Epitropiă a bisericii s-tului Nicolae, pe lângă chitanță, conformŭ hotărîrei Onoratului Sinodŭ parochialŭ alŭ aceleiașĭ bisericĭ din a. tr. suma de fl. v. a. 100, la care se mai adaogŭ 15 cr. intrațĭ dintr'altă parte.

b) Erogate.

Cheltuielele se specifică în următórele grupe:

1)	Pentru modele	fl.	2.02
2)	„ serviţiu	fl.	—.87

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

10

Din viéța și scrierile lui

Nicolau Lenau.

După isvóre străine.

VII.

Tóte scirile ce Lenau i-le trimise Sofiei despre Carolina, „că e o femeă admirabilă, că numai la sicriulŭ maicei sale a mai tremuratŭ elŭ ca în séra aceea, când a auḑit'o cântând în „Belizar“ ș. a., Sofia le primi cu o bucuriă aparentă și'i scrise poetului, că nu peste multŭ va simți și elŭ câtŭ de bine îi priesce viéța. La acestea Lenau îi rĕspunse: „Cum înțelegĭ acésta? *Eu nu mĕ țină între poeții fericițĭ*, carĭ sêmtŭ în ei și în poesiile lorŭ bucuriă. Adeseorĭ lucrările mele au fostŭ poreclite: *platitudinĭ*. Din asta celŭ multŭ atâta e dreptŭ, că eu lucru ca și sculptorulŭ, eu însu-mĭ mĕ sdrobescŭ, ca sculptorulŭ forma, pentru ca ideea și gândulŭ lui cu atâtŭ mai bine sĕ apară. Și póte numai aceea și este bunŭ în poesia mea că adecă: eu pe mine mĕ aducŭ jertfă....

Pe timpulŭ acesta Carolina petrecea în Dresda, unde jucă cu mare succesŭ. Reîntorcêndu-se în Linz, hotărî sĕ se restaureze și aicĭ se întêlni cu Lenau. Acum vorbiră seriosŭ despre căsĕtoriă. Lenau însĕ se hotărî sĕ o ia numai când ea își va părăsi cariera și elŭ va regula proprietatea sa, care era arêndată încă pe 19 lunĭ. Carolina se pricepŭ fórte bine cum sĕ lingușéscă pe Lenau. Când acestă pășĭ în casa ei, ea îngenunchiă înaintea lui, îi depuse la picióre cele două cununĭ ce le primi în Dresda în semnŭ de ovațiune dela Tieck și Schröder. Lenau însĕ s'a convinsŭ, că acéstă femeiă nu e pentru elŭ; dér cu tóte acestea se ocupa seriosŭ cu gândulŭ căsĕtoriei și comunică lucrulŭ și cumnatului sĕu, care departe de a se opune cugeta, că Lenau décă va contrage o căsĕtoriă fericită cu Carolina, se va simți mai bine.

Relațiunile între ei ținură aprópe unŭ anŭ. In 15 Iuliu 1840 Lenau a plecatŭ din Stuttgart dreptŭ spre Ischl ca acolo sĕ întêlnéscă pe Carolina, dér cu scopulŭ de a'i cere epistolele înderĕtŭ. Ințelese adecă, că artista se pregătea sĕ mérgă spre Italia și decĭ nu voia cu nicĭ unŭ prețŭ ca epistolele lui sĕ le mai arate ea și altora. Tótă afacerea îi succese mai bine decum spera elŭ. La începutŭ Carolina nu se învoia, dér Lenau insistândŭ mereu îi succese a o îndupleca sĕ i-le predea. Când avŭ epistolele în mână, Lenau se despărți de ea ca prietinii cei mai bunĭ.

In 10 Augustŭ se reîntórse din Ischl în Stuttgart, unde plănui a doua ediția a lui „Faust“ și rĕmase aicĭ până la finea lui Septemvre, după ce merse în Viena, unde Sofia se afla la cumnatulŭ sĕu.

Lenau se bolnăvea desŭ, și mai desŭ ilŭ cuprindea tristeța. Lucra cu multă diligință dedicându-se cu deosebire cultului musicei. Și-a luatŭ chiar și unŭ profesorŭ de musică. In decursulŭ morbului ilŭ cuprindea gândurĭ urîte și negre pe carĭ abia era în stare sĕ le depărteze. Deodată cu primăvéra se simți mai bine. Lenau avea o deosebită finețĕ și gustŭ când era vorba de nutremêntulŭ vieții. Dintre țigărĭ alegea pe cele mai fine. Iubia comoditatea în decursulŭ călĕtoriilorŭ, făcea adeseorĭ pause marĭ, calabalĭculŭ sĕu era totdéuna mare. Așa, când plecă din Viena numai pe câteva sĕptĕmânĭ la Stuttgart, bagagiulŭ sĕu consta din 21 de pacheturĭ: lăḑĭ pline cu cărțĭ, diferite cutii, bastóne, ploare (corturĭ), cu unŭ cuvêntŭ totŭ ceea ce avea acasă mobilŭ, le ducea orĭ unde cu elŭ pe drumŭ.

Calea spre Sttutgart o făcŭ în Aprilie 1841, dér abia ajunse acolo și se bolnăvi, silitŭ fiindŭ sĕ păḑéscă odaia și patulŭ. Elŭ cu tóte acestea nu'șĭ perdŭ presența de spiritŭ; se ocupa cu scriitorii latinĭ din evulŭ mediu și corĕspundea regulatŭ cu Sofia, căreia îi trimetea scirile cele mai próspete despre schimbarea în mai bine séu în mai rĕu a bólei. Inainte de Maiu scăpă aprópe cu totulŭ de bólă, dér pe lângă tóte acestea elŭ nu'șĭ părăsì odaia, și tótă societatea în mijloculŭ căreia petrecea era numai familia Reinbeck.

In fine pe la mijloculŭ lunei Iuniu plecă spre Ischl, unde spera sĕ afle pe Sofia. Rĕmase acolo aprópe trei sĕptĕmânĭ în care timpŭ făcea dese escursiunĭ prin locurile mărețe ale Alpilorŭ, fără însĕ de a'șĭ puté procura vioiciunea sperată, ce altă dată o afla totdéuna prin aceste regiunĭ. In Septemvre pe neașteptate dispărŭ din Ischl ca sĕ'șĭ ia dru-

3) „	unelte și alte recuisite	fl. 25.64
4) „	material de lucratŭ	fl. 39.17
5) „	premii	fl. 1.08
	La olaltă	fi. 68.78
	Din percepțiunile în sumă de	fi. 100.15
	subtrăgêndu se erogatele în sumă de	fi. 68,78
	resultă unŭ plusŭ în percepțĭ de	fi. 31.37

Din acéstă sumă se vorŭ acoperi cheltuielile obveniente până la încheierea cursului presentŭ. Socotéla asupra acestora o voi da la finea acestui cursŭ.

Pentru percepțiunĭ și erogate s'a purtatŭ o condică specială.

III. Propunerĭ.

După constatările celorŭ mai celebri bărbațĭ de școlă ai seculului present instrucțiunea școlară, așa precum a fostŭ ea întocmită până acuma, este atâtŭ de mancă, încâtŭ abia se póte dice pedagogică. Acéstă mancitate îmĭ permitŭ a o espune aici pe scurtŭ în următórele:

Omulŭ constă din trupŭ și din sufletŭ. Atâtŭ trupulŭ câtŭ și sufletulŭ își are instrumentele resp. facultățile și lucrările sale. Cultura completă a omului constă în cultivarea puterilorŭ trupescĭ ca și a celorŭ sufletescĭ de o potrivă, pentrucă nedespărțită este legătura între ele. Corpulŭ este organulŭ sufletului, precum și sufletulŭ conducĕtorulŭ trupului.

Scóla, după întocmirile ei de adi, îngrijesce numai de desvoltarea și îmbogățirea facultățilorŭ sufletescĭ prin felurite cunoscințe aparțênĕtóre sciinței.

Corpulŭ se cultivă numai într'atâta ca nu cumva lăngedindŭ elŭ, sĕ transmită debilitarea sa și asupra spiritului. [Se înțelege gimnastica].

Acésta însĕ nu e suficientŭ. Omulŭ are nu numai trebuințe spirituale ci și corporale, elŭ e necesitatŭ a lucra nu numai cu puterile spiritualĭ ci și cu cele corporalĭ, ba acestea constitue pentru viața sa cea mai ponderósă activitate — activitatea pentru subsistință — apoi fiă individulŭ literatŭ fiă amploiatŭ séu lucrătorŭ de di.

Spre scopulŭ acesta a datŭ D-deu omului mânile cele mai nobile instrumente ale sale. Și iată tocmai aceste instrumente rĕmânŭ neconsiderate de instrucțiunea școlară rămânŭ necultivate cu tóte că de dibăcia lorŭ în totŭ minutulŭ au lipsă neapĕrată atâtŭ ómenii devotațĭ esclusivŭ sciinței câtŭ și cei rĕmașĭ în servițiile muncei fisice. Elevii școlei de adĭ se cultivă esclusivŭ numai scienţifice, deși nu suntŭ chemațĭ a deveni esclusivŭ numai literațĭ, lucrătorĭ însă suntŭ chiămațĭ a fi toțĭ fără nicĭ o deosebire, pentrucă toțĭ au lipsă chiar în casurile cele mai estreme, de multe lucrărĭ, carĭ nu le póte lăsa sĕ le facă altulŭ ci ei însișĭ, — și tocmai în acéstă direcțiune nu ofere școla nicĭ o instrucțiune fiitorilorŭ chemațĭ lucrătorĭ.

Școla poporală are chemarea de a da poporului membri cu minte luminată, dér mai vêrtosŭ membri îndemânaticĭ la tóte lucrările trebuinciose pentru susținerea vieții. Partea primă a acestui postulatŭ o îndeplinesce școla nóstră de adĭ, cea din urmă însĕ de locŭ nu. Apoi cum se póte aștepta ca poporulŭ nostru sĕ înainteze pe terenulŭ economicŭ socialŭ, décă școla — singură chemată spre acestŭ scopŭ — nu-lŭ pregătesce pe acela în acéstă direcțiune? Cum se mai și sperămŭ o îmbrățișare a școlei din partea poporului, décă acesta nu vede la fii sĕi cunoscințe, carĭ sĕ-i asigure încredere pentru ușurința traiului, care e punctulŭ celŭ mai simțitorŭ alŭ așteptărilorŭ lui.

Acestea trebue sĕ le întonămŭ cu deosebire referitorŭ la împrejurările poporului nostru din Șcheiu, carele de unŭ timpŭ óre care încóce pășesce cu pașĭ giganticĭ spre miseriă. Amintirea causelorŭ acestei împrejurărĭ nu încape în cadrulŭ acestorŭ rêndurĭ.

(Va urma.)

Ședința literară publică în Năsĕudŭ.

Societatea literară „*Virtus Romana Rediviva*“ a junimii studióse dela gimnasiulŭ superiorŭ românŭ gr.-cat. din Năsĕudŭ invită la ședința publică ce se va ține în localitatea reuniunii de lectură la 12 Maiu 1888. Se va executa următorulŭ programŭ: „Marșulŭ iubiliarŭ“, executatŭ de musica studențilorŭ. „Cuvêntŭ de deschidere“, rostitŭ de președintele societății Aureliu Olteanŭ. „Frumosŭ e omulŭ D-ne“, corŭ mixt. „Istoria și rolulŭ eventailului“, de S. Dr. Mândrescu, studentŭ de cl. VIII gim. „Fantasia“, sollo de flaută cu acompaniamentŭ. „Libertatea“, dialogŭ — traducere de A. Chenixer, de S. G. Vargolicĭ, predatŭ de studenții de cl. VII. Ioanŭ Melianŭ și Octavianŭ Utalea. „Obositŭ de lucrulŭ dilii“, sollo de voce, cântatŭ de Aureliu Moțocŭ, stud. în cl. VII. gim. „O pagină din istoria limbii române“, disertațiune de Aureliu Olteanu, stud. în cl. VII. gimnasială. „Suspinulŭ“, corŭ mixt. „Rolulŭ fantasiei în concepțiunea poetică“, disertațiune de Ioanŭ Pĕcurariu, stud. în cl. VII. gimnasială „Suspinulŭ“, valsŭ de Ivanovicĭ, executatŭ de musica studenților. „Cuvêntŭ de închidere“, rostitŭ de vice-președintele societății Octavianŭ Popescu.

Reuniunea germană de cântărĭ din Sibiiu.

Programulŭ generalŭ alŭ serbării esistenții de 25 de anĭ a reuniunei germane de cântărĭ din Sibiiu, ce se va ține la 26 și 27 Maiu 1888:

1. **Sâmbătă** în 26 **Maiu**: a) după amédĭ la $4^1/_2$ óre, primirea și însoțirea óspeților, ce sosescŭ cu trenulŭ în orașŭ și împărțirea lorŭ prin cartiere; b) séra concertŭ datŭ de reuniune în sala dela „Gesellschaftshaus“; c) după concertŭ întêlnire socială în pavilionulŭ de sticlă alŭ grădinei Hermann.

2. **Duminecă** în 27 **Maiu**: a) înainte de amédĭ, serbare comemorativă în onórea defunctului conducĕtorŭ alŭ corului reuniunei Hermann Bönicke în sala reuniunei musicale; b) la amédĭ ora 1, banchetŭ și actŭ festivŭ; c) séra, concertŭ festivŭ (la mese) în sala dela „Gesellschaftshaus“ cu cooperarea reuniunilorŭ locale și streine de cântărĭ, precum și a capelei musicei orășenescĭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Budapesta, 15 Maiu. Regele va veni aci în 3 Iunie pentru timpŭ de 14 dile.

Paris, 15 Maiu. *Boulanger* a sositŭ în Fourmier. La banchetŭ a mulțămitŭ pentru primirea ce i-s'a făcutŭ și care n'a fostŭ atâta la adresa lui, câtŭ la adresa soldatului isgonitŭ din armată.

Generalulŭ a primitŭ la Dubavail pe președintele comitetului napoleonistŭ; elŭ cere sĕ se facă *apelŭ la poporŭ*, spre a scăpa țéra de aventurierĭ; *proclamă necesitatea cesarismului*.

Londra, 15 Maiu. Se vorbesce că *Wolseley* a demisiunatŭ din postulŭ de adjutantŭ generalŭ alŭ armatei, pentru că *Salisbury* l'a înfruntatŭ și dojenitŭ în camera lordilorŭ.

Bucurescĭ, 15 Maiu. Guvernulŭ a ordonatŭ disolvarea consilielorŭ comunale din Călărașĭ, Buzĕu, Pitești, Piatra, Botoșanĭ. Parlamentulŭ va fi disolvatŭ pe la începutulŭ lui Iulie. Nouĕle alegerĭ se vorŭ face la începutulŭ lui Septemvre.

CUNUNIĂ.

In 14 Maiu a. c. s'a cununatŭ în biserica gr. orient. din Budapesta advocatulŭ *Dr. Pompiliu de Lemeny* cu vĕduva *Eufemia de Spirta* mare-proprietărésă în Panciova. Ca nașĭ au asistatŭ din partea mirelui unchiu-sĕu jude curialŭ *Ioanŭ cavalerŭ de Pușcariu*, éră din partea miresei vĕrulŭ ei *Petrea Stéicĭ* consulŭ generalŭ alŭ Serbiei în Budapesta.

Listă de subscripțiune.

Pentru ajutorulŭ ce se va da unui preotŭ românŭ gr. or. din Transilvania (Distr. Brașovŭ, Săcele-Turchеșĭ) fiindŭ apĕsatŭ de bĕtrânețe fórte înaintate, așa că fiindu-i imposibilŭ de a mai face servițiulŭ religiosŭ, care-i era singura lui existență, astădĭ se află într'o posițiune fórte critică (miseriă compleotă). Suntŭ rugațĭ prin acésta toțĭ bunii Românĭ de a-lŭ ajuta cu câtŭ vorŭ voi.
p. comitetulŭ de inițiativă *C. C. Panțu.*

Numele persónelorŭ contribuente: C. C. Panțu 2 lei; Alexe Căciulă 5 lei; I. Barbu 1 leu; Radu R. Goga 2 lei; A. S. Vasilescu 1 leu: N. G. Țiței 2 lei; Ionŭ Stănescu 2 lei: Iónŭ I. Panțu 1 leu; Costache Albulețu 1 leu; I. Bujoianu 2 lei; G. I. Gămulea 2 lei; I. D. Rociulescu 2 lei; George V. Perșoiu 2 lei; Iónŭ C. Bobeșŭ 1 leu; Vasile V. Perșoiu 1 leu; N. I. Căciulă 5 lei; Anonimŭ 1 leu; I. G. Nistorŭ 1 leu; Anonimŭ 1 leu; Burduloiu 2 lei; N. Ionescu 2 lei; Nae I. Chivulescu 2 lei. Totalŭ 41 lei n.

NECROLOGŬ.

Ioanŭ *Comșia* ca părinte, Valeriu *Comșia* ca frate, *Eugeniu*, *Maria* și *Aurelia* ca fii, Paulŭ *Bănuțiu* ca socru, Nicolau *Bănuțiu* ca cumnatŭ și toțĭ ceilalțĭ consângenĭ și afinĭ de aprope și de departe, aducŭ la trista cunoscință încetarea din viĕță a multŭ iubitei și regretatei lorŭ fice, respective surorĭ, mame, nurorĭ, cumnate, consângene și afine **Maria Bănuțiu** născ. **Comșia** subjudésă vĕduvă în pensiune, care după suferințe îndelungate, împărtășită cu sântele taine ale moribundilorŭ, astădĭ diminéța la 4 și jum. óre în anulŭ 33 alŭ etăței și în alŭ 5-lea alŭ vĕduviei 'șĭ dete nobilulŭ ei sufletŭ în mânile Creatorului eternŭ.

Rĕmășițele pământescĭ i se vorŭ aședa Duminecă în 1 (13) Maiu la 3 óre p. m. în curtea bisericei gr. cat. din locŭ spre odichna vecĭnică.

Cohalmŭ, 30 Aprilie [12 Maiu] 1888.

Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria neuitată.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 3 Maiu st. v. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.56	Vend.	8.58
Argintŭ românescŭ .	„	8.50	„	8.54
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.03	„	10.06
Lire turcescĭ . . .	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.90
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	103.—	„	104.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 14 Maiu st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.70
Renta de hârtiă 5%	85.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	95.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	126.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	114.50
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.95
Napoleon-d'orĭ	10.06
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.70
Bonurĭ rurale Transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ urgurescŭ	121.75
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. .	279.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	278.60
Renta de hârtiă austriacă	78.45
Renta de argintŭ austriacŭ	80.30
Renta de aurŭ austriacă	109.70
Losurĭ din 1860	133.50
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	873.—
Mărcĭ 100 împ. germane	62.19
Londra 10 Livres sterlinge	126.95
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 28 Aprile st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	91—	$92.^1/_4$
Renta rom. amort. 5% . . .	89.—	$90.^3/_4$
Renta convert. 6%	90.—	$90.^3/_4$
Impr. oraș. Buc. 20 fr. . . .	35.—	38.—
Credit fonc. rural 7% . . .	105.—	104.—
„ „ „ 5% . . .	$89.^3/_4$	$70.^1/_4$
„ „ urban 7%	103.—	$103.^1/_2$
„ „ „ 6%	96.—	97.—

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

---

mulŭ spre Viena, dér a ajunsŭ numai până la Gmunden de unde érășĭ se întórse în Ischl, unde aparițiunea lui provocă mirarea tuturora. In starea lui agitată de pe atuncĭ scrise în 24 Septemvre o epistolă către Emilia Reinbeck: „Nicĭ eu, nicĭ sufletulŭ și disposiția mea nu s'a îmbunĕtățitŭ de locŭ. Acum întêmpinŭ cu multŭ mai multe piedecĭ; reaflândŭ în viéța mea atâtea erorĭ și neajunsurĭ, din ce în ce mĕ cufundŭ totŭ mai tare în tristeța născută deodată cu mine. Așa se vede că bóla mea a lăsatŭ *urme adêncĭ* în mine“. Cu finea lunei Septemvre se reîntórse în Viena rĕmânêndŭ peste érnă aicĭ. Urmele neliniștii sale interne le putemŭ vedé numai chiar și'n desele schimbărĭ de locuințe. Inainte de-a sosi érna își închiria unŭ cuartierŭ frumosŭ în fața bisericei Capuținilorŭ; mai târdiu își luà unŭ cuartirŭ fórte ordinarŭ în fața bisericei Franciscanilorŭ și totŭ astfelŭ în intervale fórte scurte și le schimba. In Viena trăi o adevĕrată viĕță de nomadŭ; elŭ însușĭ ne spune, că după ce lucra ceva nu mai putea rĕmânea în odaia, sa într'atâta i se urîse. Până la mijloculŭ lunei Noemvre, timpŭ câtŭ ținură frumósele dile de tómnă, făcea escursiunĭ cu unii dintre prietenii sĕi, uneorĭ deadreptulŭ din biblioteca curții, escursiunĭ la câte-unŭ satŭ din apropierea Vienei și nu veneau până séra târdiu. Poetulŭ avea adeseorĭ mare lipsă de societate și distracțiune. Amorulŭ însĕ vecĭnicŭ îlŭ stăpânea.

VIII.

Până la aparițiunea operei „Albigensii“ Lenau fù silitŭ sĕ rĕmână în Stuttgart. Aicĭ făcù cunoscință cu renumitulŭ teologŭ Dr. Frideric Strauss care anume rĕmasă la Kerner numai ca sĕ vorbéscă cu Lenau fiindcă audise că elŭ precând scria la „Savanarola“ ocolea câtŭ se puté de multŭ sĕ nu se întâlnéscă cu elŭ. Lenau însĕ părăsì casa lui Kerner, în stare nu pré bună impresionatŭ fiindŭ de unele vorbe ce 'i le aruncà în față prietinulŭ sĕu, că adecă în noua sa operă ar fi atacatŭ religiunea.

In Aug. 1843 scrie într'o epistolă către Emilia Reinbeck: „In tainele pĕdurii petrecerea de câteva óre pentru o inimă zdrobită este o binefacere nespusă, fiindcă în sînguratatea ei mânĭ nevĕdute picură balsamŭ și pe ranele cele mai adêncĭ, acolo unde nicĭ o medicină nu pĕtrunde. In ținuturile ulteriore nu odată am gustatŭ și eu atarĭ óre. Durere, că de nou vine tómna. Când în dilele trecute ascultamŭ zuzurulŭ frundelorŭ mi s'a părutŭ ca și cum frémĕtulŭ de tómnă alŭ pĕdurei e cu totulŭ deosebitŭ de celŭ alŭ primăverei elŭ cu multŭ este mai sĕlbaticŭ și mai tare. Frundele nu mai suntŭ așa moi și tremurătóre ca primăvéra, crengile-sŭ mai triste, aerulŭ mai greu.“ Din timpulŭ acesta datéză și minunatele poesii numite „Waldlieder,“ carĭ constituescŭ bucățile cele mai frumóse din colecțiunea sa. In decursulŭ iernii veniau fórte mulțĭ tinerĭ la elŭ și-'i spuneau, că rarĭ ómenĭ suntŭ carĭ se facă asupra lorŭ o astfelŭ de impresiune ca Lenau.

Când amiculŭ sĕu Beck îlŭ asigurà, că ideea libertății din ce în ce se lățesce, și că poporulŭ e pregătitŭ s'o priméscă sciindŭ sigurŭ că va isbândi, Lenau c'unŭ oftatŭ greu rĕspunse: „Baremĭ de-așĭ puté-o crede acésta, ș'atuncĭ aș simți-o.“ După aceea își esprimà dorința câtŭ doresce elŭ viéța din deșertŭ: „Intru adevĕrŭ numai în pustietate m'am aflatŭ bine. Singurătatea uriașă, vraja fetei morgane au esercitatŭ asupra mea o putere multŭ atrăgĕtóre. In pustietate natura jelesce adêncă și neconturbată. Ddeu când a făcutŭ lumea într'unŭ momentŭ de părere de rĕu a aruncatŭ deșertulŭ pe pămêntŭ. In decursŭ de anĭ lungĭ eu așĭ fi în stare sĕ trăescŭ acolo, durmindŭ, visândŭ, cântândŭ. Sĕ póte că tu mĭ-o iai acésta dreptŭ urmarea unorŭ simțirĭ bolnave, dér totŭ una-'mĭ este. Ia-'mĭ acéstă bólă și vei lua și poesia mea.“

In altă di prândiră împreună la „Stadt-Frankfurt“ vorbindŭ multŭ despre poesia germană mai nouă și despre viersurile lui Beck. Inainte de despărțire se primblară împreună disputândŭ despre lucrurĭ filosofice, cu care ocasiune Lenau dise, că elŭ la începutŭ credea că sufletulŭ omului móre deodată cu corpulŭ, acum însĕ crede, că sufletulŭ după mórtea corpului devine cu multŭ mai perfectŭ [deórece scapă de sub robia corpului).

(Va urma).

„L'AIGLE"

Societate francesă pentru asigurare pe viéță, Parisŭ.

Înființată 1873.

Capitalulŭ societății. . . . . frcĭ 12.000,000
Fondulŭ de asigurare la 31 Dec. 1886. . „ 21,200,000
Starea asigurărilorŭ la 31 Dec. 1886 . . „ 67,500,000

Cu c. r. decretŭ ddto 31 Augustŭ 1885 s'a concesŭ societății activitatea sa în Austro-Ungaria și la 18 Ianuariu 1886 'șĭ-a protocolatŭ firma în Budapesta. Asemenea a depusŭ societatea în Viena și Budapesta câte fl. 110,000 prin urmare la olaltă fl. 220,000 dreptŭ cauțiune.

Direcțiunea pentru Ungaria
Budapesta Teresienring No. 3.

613—1

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei," precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Trans."

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Săcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Săcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesii, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Diarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de $2^1/_2$—$3^1/_2$ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminecĭ, sărbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU" în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica luĭ Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de peste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ și o notiță istorică la fiă-care sĕrbătóre, care arată timpulŭ întroducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modul cum s'a stabilitŭ respectiva sĕrbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ perdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ perdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea luĭ Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 10 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Closca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Săteanului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în treĭ cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulŭ 30.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ compositiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiĭ ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru prunciĭ scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.: 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de maĭ multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumósе. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.